

قابلیت پیاده‌مداری محورهای فرهنگی، تاریخی با رویکرد بازآفرینی و پایداری شهری

(مطالعه موردی خیابان انقلاب سنندج)

فرامرز عباسی¹

1- کارشناس رشته مهندسی معماری و دانشجوی کارشناسی مهندس عمران اجرائی (faramarza2013@gmail.com)

چکیده

با شروع انقلاب صنعتی و به دنبال آن حاکمیت تفکر مدرنیسم و به ویژه مطرح شدن تئوری از نقش شهر مناسب با اتومبیل شخصی و اهمیت فضاهای پیاده کاسته شد و به مرور فرد پیاده، جایگاه و اولویت خود را در فضای شهری از دست داد. یکی از مهم‌ترین خیابان‌های شهر سنندج خیابان انقلاب می‌باشد. این خیابان علاوه بر داشتن نقش دسترسی و جابجایی، به دلیل استقرار بازار تاریخی در محدوده این خیابان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. وجود بازار تاریخی سنندج به عنوان اصالت و هویت تاریخی در خیابان انقلاب و در یکی از محلات قدیمی شهر سنندج به نام محله آقا زمان قرار گرفته است. که بافت مرکزی محله دارای کوچه‌های باریک و تار عنکبوتی می‌باشد. به دلیل قرارگیری بازار در محله و مرکزیت آن دارای مشکلاتی از لحاظ ترافیکی محله‌ای و زیست‌محیطی و کالبدی می‌باشد. همچنین عدم توجه به هویت بازار تاریخی به عنوان کانون گردش‌گری شهر و گسسته شدن بازار تاریخی به دلیل اجرای خیابان انقلاب در سال‌های قبل، موضوعی است که در این پژوهش به شناخت و تحلیل آن پرداخته خواهد شد. روش این پژوهش از نوع توصیفی-تحلیلی و از نوع تحلیل معناشناسانه می‌باشد. که با بررسی و تحلیل این محور از زوایای مختلف، به شناخت مشکلات و نیازهای موجود منطقه و سپس تدوین سیاست‌ها و راهکارهای لازم و در نتیجه به ارائه پیشنهاد پل هوایی عابر پیاده ضمن دسترسی به خیابان انقلاب پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: باز آفرینی شهری، پیاده راه، توسعه پایدار، طراحی شهری، شهر سنندج.

مقدمه

فضای شهری ظرف و مکان بروز زندگی اجتماعی افراد جامعه است که براساس پایه‌های فکری خردگرایانه، مشارکت مدنی آحاد جامعه و رفتارهای جمعی شکل گرفته بر پایه ارزش‌های انسانی شکل می‌گیرد. این تعامل اجتماعی و مشارکت مردمی را می‌توان عنصر اصلی و اساسی محتوای فضای شهری برشمرد که روابط انسانی و فعالیت‌های شهری را تحت تاثیر خود قرار می‌دهد (پارسی، 1381: 45). بنابراین فضای شهری، آن بخش از فضای باز همگانی بیرونی را در بر می‌گیرد که در آن تعاملات اجتماعی رخ می‌دهد. پیاده‌محوری از جمله راه‌هایی است که می‌تواند در تجدید حیات مدنی مراکز شهری مؤثر باشد و از طریق افزایش زمینه حضور شهروندان در مکان‌های جمعی، تعاملات و همبستگی اجتماعی را بیشتر می‌کند. در واقع، محدوده‌های پیاده قسمت‌هایی از فضای شهری هستند که به دلیل دارا بودن برخی ظرفیت‌های ویژه در تمام یا بعضی ساعات شبانه‌روز بر حرکت سواره بسته شده و به طور کامل به حرکت عابران پیاده اختصاص داده می‌شود (کرتن، 2008: 81). از این‌رو، با توجه به